

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПО
БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1502 din 15.03.2022
La nr. 18-23-2258 din 03.03.2022

✓ Biroul Național de Statistică

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de Lege privind recensământul populației și locuințelor (număr unic 124/BNS/2022), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

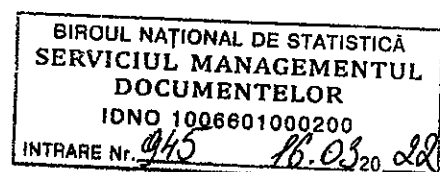
În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Iulian RUSU

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2 - 3281 din 06.06. 2022

La nr.9-06-08 din 23 mai 2022

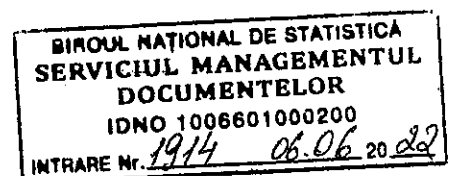
Biroul Național de Statistică

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor (număr unic 124/BNS/2022).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7998 din 03.06.2022

la proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Biroul Național de Statistică, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

În contextul normei de la art.9 al Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: *"După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]"*, menționăm că autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării

prezentului proiect de hotărâre. În acest sens, autorul a publicat un anunț pe pagina web oficială a ministerului, la 18 februarie 2022.

Totodată, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a ministerului, care face trimitere la portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 04 martie și, repetat, la 24 mai 2022. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin. (2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop realizarea obiectivului 1.9, capitolul I. BUNA GUVERNARE din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021, care prevede pregătirea cadrului legislativ pentru organizarea recensământului populației și al locuințelor.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune crearea cadrului normativ necesar pentru realizarea viitoarelor recensăminte ale populației și patrimoniului în Republica Moldova.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele statului, în ceea ce privește existența cadrului normativ relevant pentru realizarea recensămintelor populației și patrimoniului pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public, dacă în cadrul procesului de realizare a recensămintelor entitățile și persoanele responsabile vor respecta clauzele de confidențialitate statistică și protecție a datelor cu caracter personal colectate/prelucrate/stocate.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, descrierea gradului de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Astfel, considerăm că nota informativă conține compartimentele necesare, în contextul art.30 al Legii nr.100/2017 și, prin urmare, corespunde cerințelor stabilite în anexa nr.1 la legea prenotată.

Totodată, nota informativă nu conține informații pertinente și relevante, care să justifice necesitatea:
-) solicitării, obținerii și prelucrării metadatelor de la posesorii/deținătorii de date, pe lângă datele administrative/private care, de fapt, servesc drept bază pentru efectuarea recensământului;
-) solicitării, obținerii și prelucrării de la posesorii/deținătorii datelor administrative/private, orice tip de date, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea, care cuprind și informațiile atribuite la secret de stat.

Prin urmare, nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului în varianta actuală.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit normei de la art.8 alin.(1) din proiect: *„Finanțarea lucrărilor de organizare și de efectuare a recensământului se efectuează din bugetul de stat în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse intrate legal în posesia autorității bugetare”.*

În nota informativă autorul a menționat că: *„Bugetul total estimativ al recensământului populației și locuințelor, propus pentru anul 2024 este estimat la 329,2 milioane lei (cca 16,3 milioane euro), inclusiv aproximativ 36,8 milioane lei pentru modulul agricol. Bugetul total include lucrările de pregătire a recensământului populației și locuințelor, desfășurarea acestuia și diseminarea rezultatelor finale, fiind distribuit până în anul 2026”.*

De asemenea, autorul a specificat că: *„BNS a beneficiat și/sau beneficiază în prezent de asistență tehnică din partea unor parteneri de dezvoltare, care a permis realizarea unor activități importante pentru pregătirea către următorul recensământ, în particular a: Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Agenției Elvețiene pentru Cooperare și Dezvoltare (SDC), India-UN Development Partnership Framework, a Uniunii Europene (în cadrul proiectului UE „Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice” (PARSTAT)), precum și din partea INS România.*

Totodată, este planificat sprijin important din partea Uniunii Europene în valoare de 2 milioane euro pentru pregătirea recensământului populației și locuințelor, în cadrul instrumentului de cooperare NDICI, planificat pentru anii 2022-2023”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

În textul proiectului au fost depistate mai multe formulări lingvistice ambigui, care vor crea neclarități la aplicarea în practică a acestuia. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea:

-) Biroului Național de Statistică – în calitate de entitate publică responsabilă de organizarea și efectuarea recensământului;
-) furnizorilor de servicii media și de servicii media audiovizuale – în ceea ce privește campania de comunicare și promovare a recensământului;
-) Comisiei naționale pentru recensământul populației și locuințelor – în calitate de organ consultativ, instituit în scopul oferirii suportului pentru organizarea și efectuarea recensământului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>La art.8 alin.(1) din proiect <i>„Finanțarea lucrărilor de organizare și de efectuare a recensământului se efectuează din bugetul de stat în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse intrate legal în posesia <u>autorității bugetare.</u>”</i></p>
<p>Obiecții: Conform prevederii de la art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la elaborarea textului proiectului de act normativ: <i>„conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”</i>.</p> <p>Suplimentar, norma de la art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 stabilește că la elaborarea textului proiectului de act normativ: <i>„terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative [...]”</i></p> <p>În acest context menționăm că din conținutul normei analizate este dificilă identificarea expresă a entității publice, din bugetul căreia urmează să fie finanțate lucrările de organizare și efectuare a recensământului, din contul altor mijloace financiare intrate în mod legal în posesia acesteia.</p>

Urmărind firul logic al prevederilor proiectului, putem conchide că autorul se referă la Biroul Național de Statistică, care potrivit art.17 din proiect este autoritatea responsabilă de organizarea și efectuarea recensământului. Însă, prevederile Legii nr.100/2017 stabilesc ferm faptul că textul actului normativ trebuie să fie simplu și clar, pentru a exclude orice interpretare.

Recomandări:

Substituirea textului „autorității bugetare” cu textul „Biroului Național de Statistică” sau cu denumirea entității publice la care se face referire în textul normei, în cazul în care aceasta nu este Biroul Național de Statistică.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Utilizarea neuniformă a termenilor

Riscuri de corupție:

- Generale

- 2 -

La art.13 alin.(4) și (6) din proiect

„(4) Posesorii și/sau deținătorii de date administrative și private sunt obligați să transmită cu titlu gratuit metadatele și datele individuale, inclusiv datele cu caracter personal din registrele, sistemele informaționale, sistemele de evidență a datelor cu caracter personal, gestionate în calitate de posesor sau deținător, cum ar fi, însă, nelimitându-se la: [...].

(6) Lista categoriilor de date individuale, inclusiv de date cu caracter personal, la nivel de înregistrare individuală, stocate și prelucrate de sursele de date menționate la alin. (4) și (5), precum și metadatele în raport cu aceste date, formatul și termenele de transmitere a acestora se aprobă de către Guvern, la propunerea BNS.”

Obiecții:

Dreptul Biroului Național de Statistică de a solicita și primi metadate, de la posesorii/deținătorii de date administrative/private, este unul nejustificat și excesiv, care depășește cu mult scopul și obiectivul prezentului proiect.

Astfel, norma de la art.5 alin.(1) din proiect stabilește că recensământul are drept scop oferirea informațiilor de interes public despre populație și locuințe, informații care urmează a fi utilizate inclusiv la elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, deciziilor de dezvoltare umană, desfășurarea cercetărilor științifice și dezvoltarea mediului de afaceri.

De asemenea, alineatul (2) al aceluiași articol prevede că obiectivul general al recensământului este producerea de statistici oficiale naționale, sub forma unor indicatori statistici privind:

- numărul și distribuția teritorială a populației rezidente;
- structura demografică și caracteristicile socio-economice;
- date referitoare la gospodăriile casnice, locuințe, condițiile de locuit ale populației și clădirile în care se situează locuințele acestora.

În același timp, art.4 din proiect definește metadatele ca fiind – datele și documente care descriu datele și procesele, oferind informații despre concepte, definiții, surse de date, modul și periodicitatea actualizării datelor, metode, clasificări utilizate, precum și calitatea datelor.

În contextul celor menționate supra, pe lângă datele administrative/private propriu-zise, este neclară necesitatea obținerii suplimentare a metadatelor, ceea ce ar însemna o dublare, din partea Biroului Național de Statistică, a procesului de prelucrare a datelor, de către posesorii/deținătorii acestora, pentru obținerea în final a datelor care și așa vor fi furnizate de către ultimii.

Prin urmare, conchidem că transmiterea de către posesorii/deținătorii datelor administrative/private a

metadatelor excedă cadrul normativ al proiectului.	
Recomandări: <i>Redactarea proiectului prin prisma excluderii dreptului Biroului Național de Statistică de a solicita, primi și prelucra metadate de la posesorii/deținătorii datelor administrative/private.</i>	
Factori de risc: • Atribuții excesive, improprie sau contrare statutului entității publice	Riscuri de corupție: • Încurajarea sau facilitarea actelor de: - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare

- 3 -

<p>La art.13 alin.(8) din proiect <i>„Transmiterea datelor, prevăzute la alin. (4) și (6), de către posesorii și deținătorii de date administrative, nu este considerată ca fiind incompatibilă cu scopul inițial al acestora, inclusiv, nu se consideră o încălcare a confidențialității, securității și conformității datelor, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea.”</i></p>
<p>Obiecții: Condiționarea transmiterii datelor prevăzute la alin.(4) și (6) din art.13 din proiect, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicate în raport cu acestea, este exagerată.</p> <p>În acest sens, menționăm prevederile Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat, care reglementează cadrul juridic de protecție a secretului de stat, în scopul asigurării intereselor și/sau securității Republicii Moldova. Totodată, Legea nr.245/2008 stabilește:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemul național de protecție a secretului de stat; - informațiile atribuite la secret de stat; - gradele de secretizare a informațiilor atribuite la secret de stat; - perfectarea/reperfectarea dreptului de acces la secretul de stat; - refuzul de acordare a dreptului de acces la secretul de stat; - suspendarea/încetarea dreptului de acces la secretul de stat, etc. <p>Iarăși, pornind de la obiectul de reglementare și scopul proiectului, suntem sceptici în ceea ce privește justificarea dreptului discreționar acordat Biroului Național de Statistică de a solicita, primi și prelucra, de la posesorii/deținătorii datelor administrative/private, orice tip de date, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea. Or simpla declarare a faptului că transmiterea datelor în cauză „nu se consideră o încălcare a confidențialității, securității și conformității datelor” este insuficientă și nu constituie o garanție juridică a respectării cerințelor legislației privind regimul secret al lucrărilor și al altor acțiuni legate de utilizarea informațiilor atribuite la secret de stat.</p> <p>De asemenea, luând în considerare că autoritatea publică specializată în domeniul asigurării securității naționale este Serviciul de Informații și Securitate, opinia căruia, din motive neclare, nu a fost solicitată în cadrul procesului de consultare a proiectului, considerăm ca fiind indispensabilă consultarea prezentului proiect cu acesta.</p>
<p>Recomandări: <i>Completarea prevederii cu textul „cu excepția datelor atribuite la secretul de stat, în condițiile Legii nr. 245/2008”.</i></p>

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare
---	--

- 4 -

La art.14 alin.(8) din proiect

„BNS nu este în drept de a transmite altor persoane fizice sau juridice, datele cu caracter personal colectate în scopul recensământului.”

Obiecții:

În contextul prevederii de la art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017, consemnăm că norma analizată este ambiguă, în sensul că nu dispune de un grad suficient de precizie în ceea ce privește interdicția stabilită pentru Biroul Național de Statistică de a transmite datele cu caracter personal, colectate în scopul recensământului, persoanelor fizice sau juridice terțe.

Întru evitarea interpretării eronate a normei din partea persoanelor responsabile din cadrul Biroului Național de Statistică, sub aspectul că lipsa unui drept nu constituie o obligație sau că „ceea ce nu este interzis – se permite”, considerăm necesară reformularea normei conform recomandării de mai jos.

Recomandări:

Expunerea prevederii în redacția următoare: „Este interzisă transmiterea, de către Biroului Național de Statistică altor persoane fizice sau juridice, a datelor cu caracter personal colectate în scopul recensământului”.

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere pasivă - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - evaziune fiscală - escrocherie
--	---

- 5 -

La art.17 alin.(1) lit.d) din proiect

„Biroul Național de Statistică este responsabil de organizarea și efectuarea recensământului, având următoarele atribuții principale: [...] d) planifică și efectuează lucrările de organizare și testare pentru recensământ, cum ar fi, însă nelimitându-se la: recensământul de probă, accesul la date individuale din surse administrative și private, testarea instrumentarului de recensământ, a sistemelor informaționale, aplicațiilor și infrastructurii tehnice, ancheta post recenzare;”

Obiecții:

În proiect autorul operează cu termenul „recensământ de probă” în art.4 definiția noțiunii „personal temporar de recensământ” și art.17 alin.(1) lit.d) din proiect.

Totodată, din textul proiectului nu poate fi dedus clar în ce constă recensământul de probă, condițiile

realizării și scopul acestuia. Deși aspectele invocate se regăsesc în Legea nr.90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014, potrivit art.23 alin.(3) din proiect respectivul act normativ urmează a fi abrogat la data intrării în vigoare a proiectului, ceea ce presupune apariția automată a unui vid legislativ în privința procedurii „recensământului de probă” și, respectiv, a consecințelor corespunzătoare:

-) lipsa clarității prevederilor normative, ceea ce va duce la tergiversarea aplicării în practică a acestora;
-) interpretarea subiectivă/eronată a prevederilor normative, în dependență de interesele urmărite;
-) necesitatea elaborării unui proiect suplimentar de modificare a actualului proiect de lege, care va fi în vigoare sau a unui act al Guvernului de concretizare a prevederilor legii, sau recurgerea Biroului Național de Statistică la „acrobații” normative prin care să elaboreze mecanisme de aplicare în practică a textului legii, prin acte normative interne.

Oricare dintre variantele descrise supra va necesita un efort suplimentar, care va implica resurse intelectuale și timp necesar pentru realizare.

Recomandări:

Completarea proiectului cu prevederi suplimentare, prin prisma obiecției de mai sus. Ca exemplu pot servi normele de la art.5 din Legea nr.90/2012.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept

Riscuri de corupție:

- Generale

- 6 -

La art.18 alin.(5) lit.e) din proiect

„În scopul atingerii obiectivelor prevăzute de prezenta lege, CNRPL exercită următoarele atribuții: [...] e) examinează și înaintează propuneri la proiectele de acte normative elaborate de BNS;”

Obiecții:

Pornind de la menirea Comisiei naționale pentru recensământul populației și locuințelor (în continuare – CNRPL), care potrivit art.18 alin.(1) este un organ consultativ, fără personalitate juridică, instituită în scopul oferirii suportului pentru organizarea și efectuarea recensământului, rezultă că activitatea CNRPL este limitată în timp și încetează odată cu încheierea recensământului și diseminarea rezultatelor acestuia.

În atare condiții, suntem sceptici în privința posibilității CNRPL de a examina și înainta propuneri asupra proiectelor de acte normative elaborate de Biroul Național de Statistică, în special datorită faptului că în cadrul desfășurării recensământului, pe durata căruia de fapt este activă CNRPL, toate eforturile Biroului vor fi concentrate nemijlocit pentru realizarea recensământului.

Recomandări:

Excluderea prevederii din proiect.

Factori de risc:

- Atribuții excesive, improprie sau contrare statutului entității publice

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii privind recensământul populației și locuințelor a fost elaborat de către Biroul Național de Statistică, în scopul realizării obiectivului 1.9, capitolul I. BUNA GUVERNARE din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la existența cadrului normativ relevant pentru realizarea recensămintelor populației și patrimoniului pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, având în vedere dreptul discreționar, acordat Biroului Național de Statistică de a solicita, primi și prelucra, de la posesorii/deținătorii datelor administrative/private, orice tip de date, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea, considerăm ca fiind indispensabilă consultarea prezentului proiect cu Serviciul de Informații și Securitate – autoritatea publică specializată în domeniul asigurării securității naționale.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- utilizarea neuniformă a termenilor;
- formulare ambiguă care admite interpretări abuzive;
- lacună în drept;
- atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

03.06.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim Gheorghiu, Inspector principal

